

Vyjadrenie ku klamstvám obhajcu a obžalovaných počas súdneho konania

Autor: Ľudovít Gunčaga

Dôvody pre iniciovanie Verejnej výzvy na odstránenie pamätníka spočívajú vo viacerých rovinách. V prvom rade je to historická rovina, keďže pamätník je spojený s nemorálnym a protiprávnym režimom horthyovského Maďarska v rokoch 1938-1945.

Ďalšou rovinou je používanie pamätníka v tvare baštovej veže s vlajkovou žrdou. Obžalovaní na ňom opakovane vztyčujú maďarskú vlajku počas maďarských štátnych sviatkov, čo je okázalým gestom nerešpektovania zvrchovanosti a štátnosti Slovenskej republiky. Závažným dôvodom pre verejný protest je aj množstvo klamstiev a absurdností, ktoré prezentoval obhajca obžalovaných Dr. Ferenc Mazács, ako aj obžalovaní vo svojich výpovediach na súdnych pojednávaniach.

Dňa 24. februára 2026 som vypovedal ako svedok na druhom pojednávaní Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici vo veci extrémistickej činnosti siedmich obžalovaných aktivistov z Dunajskej Stredy. Moje skúsenosti a zistenia zdieľam touto formou s verejnosťou.

Súdny proces sa začal 20. februára 2026 so siedmimi obžalovanými z extrémistických trestných činov. Sú to: László Csörgei, Attila Hencze, Olivér Ibolya, András Kiss, Sándor Patassy, Zoltán Zalaba a Ferenc Zirig. Menovaní sú členmi občianskeho združenia Miklósa Kondého z Dunajskej Stredy. Obžalovaní vybudovali v roku 2020 v centre Dunajskej Stredy kópiu pamätníka z obdobia okupácie Slovenska horthyovským Maďarskom a odvtedy na ňom vztyčujú maďarskú vlajku počas štátnych sviatkov a pamätných dní Maďarska.

V rámci súdneho procesu sa uskutočnilo šesť pojednávaní. Na druhé pojednávanie 24. februára 2026 boli predvolaní vypovedať traja svedkovia: Patrik Dubovský, Attila Karafa - viceprimátor Dunajskej Stredy a ja. Podľa na úvod predneseného návrhu sudcu som mal ísť vypovedať ako prvý, avšak obhajca si vymohol zmenu poradia, aby ako prvý svedok išiel vypovedať Attila Karaffa, Ako sa neskôr ukázalo, bol to taktický ťah od obhajcu, keďže Attila Karaffa sa snažil ovplyvniť vnímanie sudcu.

Klamstvo viceprimátora ako svedka

Viceprimátor Dunajskej Stredy Attila Karaffa predvolaný ako svedok na súde uviedol, že realizácia pamätníka prešla riadnym procesom a k zámeru vybudovať pamätník neboli žiadne výhrady zo strany poslancov ani členov kultúrnej a stavebnej komisie. Na otázku prokurátora, či vie o historickom kontexte pôvodného pamätníka z roku 1939, ktorý tomu súčasnému slúžil ako predloha, odpovedal, **že o ňom nevie**, čo vysvetlil slovami: „*Vtedy som ešte nežil*“.

To je však očividné klamstvo, resp. zbabelá výhovorka, keďže vedomosť o určitých historických skutočnostiach nemôže byť viazaná na to, či dotyčný v tom čase žil. Takýmto spôsobom by sme nemohli hovoriť o starovekom Ríme, o stredoveku, ba ani o 19. storočí, lebo nik z nás vtedy ešte nežil. Okrem toho informácie o historickej predlohe pamätníka boli v minulosti široko medializované v slovenských médiách píšúcich v maďarčine. Viceprimátor Karaffa totiž sám napísal 25. septembra 2018 o pamätníku z roku 1939 článok, kde uverejnil aj jeho fotografiu – vid' obr:

Obr: Fotografia z roku 1939 v článku svedka Attilu Karaffu, ktorý na súde tvrdil že nevie o predlohe pamätníka, lebo „vtedy ešte nežil“.

Zdroj: <https://ma7.sk/tajaink/regi-adossagot-torleszt-dunaszerdahely>

Vo svojej výpovedi na otázku, čo vie o spoločenskom a historickom význame Trianonskej mierovej dohody odpovedal: „*To, čo sme sa učili z učebníc dejepisu, vtedy bolo rozdelenie Maďarska...*“, uvádza portál aktuality.

Tu ide o ďalšiu historickú nepravdu: Maďarsko nemohlo byť v r. 1920 rozdelené, keďže vtedy neexistovalo; rozdelené bolo bývalé mnohonárodnostné Uhorsko. Maďarsko vtedy vzniklo, stalo jedným z jeho nástupníckych štátov.

Šokujúci moment na súde som zažil pri svojej svedeckej výpovedi, ktorá nasledovala za výpoveďou viceprimátora. Keď som v úvodnej fáze začal hovoriť o utrpení Slovákov v období po 2. novembri 1938 (po Viedenskej arbitráži) na obsadenom území južného Slovenska, sudca Roman Púchovský ma prerušil a zahriakol slovami „Vtedy ste nežil“. Sudca teda použil rétoriku predchádzajúceho svedka a tak som na súde nemohol prezentovať pripravené fakty slovenského historického pohľadu, ktoré sú veľmi nepríjemné pre maďarskú stranu. Zaujímalo by ma, či by ma sudca podobne zahriakol, keby som začal hovoriť o utrpení Židov v danom období. Rabovanie a ničenie slovenských, židovských či českých obchodov a vyhánanie či deportácie Slovákov a Židov z južného Slovenska totiž začalo v novembri 1938 hneď v prvých dňoch po Viedenskej arbitráži.

Násilie a bezprávie voči Slovákom ako spolupatričnosť pre Maďarov?

Podľa medializovaných správ o súdnom pojednávaní všetci siedmi obžalovaní vyhlásili, že sa cítia nevinní, traja predniesli v tom zmysle vyhlásenie, ale na otázky prokurátora

neodpovedali. Štyria odmietli pred súdom vypovedať. Tvrdili, že ide o „pamätník spolupatričnosti“, a pojem „spolupatričnosť“ vysvetľujú ako spolupatričnosť národov tzv. Karpatskej kotliny, ktorú nevzťahujú len na Maďarov, ale na všetky národy žijúce v Karpatskej kotline.

Väčšiu **absurdnosť** si ťažko možno predstaviť, vzhľadom na tragický historický kontext ako aj na iredentistické symboly a posolstvá, ktoré boli po dobu viac ako piatich rokov prezentované pred pamätníkom vo farbách výlučne maďarskej štátnosti. Veď ako môže niekto nazvať pamätník symbolizujúci násilie, bezprávie a prenasledovanie iných národov ako spolupatričnosť!?! Nad tým rozum ostáva stáť.

Boli to vraj oznamovatelia, ktorí „zistili“ podobnosť pamätníka s predlohou z roku 1939

V médiu ma7.sk bol 18. mája 2026 publikovaný článok: <https://ma7.sk/aktualis/az-osszetartozas-emlekmuve-mint-allamellenes-targy>

s názvom: „Pamätník spolupatričnosti ako protištátny objekt“ a obsahuje rozhovor s obhajcom obžalovaných Dr. Ferencom Mazácsom. V článku označil obhajca mňa a Patrika Dubovského, historika Ústavu pamäti národa a o.i. bývalého kandidáta na prezidenta republiky, ako dvoch oznamovateľov trestnej činnosti, ktorí sme podali trestné oznámenie a uvádza o nás množstvo hanlivých a nepravdivých tvrdení.

Obhajca tvrdí: „*Boli to práve oni (oznamovatelia), ktorí zistili podobnosť súčasného pamätníka Spolupatričnosti v podobe baštovej veže, s pamätníkom ktorý v roku 1939 odhalili v Dunajskej Strednej pri príležitosti 1. výročia toho, že prvým viedenským rozhodnutím sa južné Slovensko, vrátane Dunajskej Stredy a jej okolia, vrátilo do Horthyho Maďarského kráľovstva...*“

Horeuvedené tvrdenie je lož. O danej historickej súvislosti s pamätníkom v roku 1939 sme sa dozvedeli z článkov médiách, opisujúcich odhalenie predmetného horthyovského pamätníka v novembri 2020. Na internete je veľké množstvo článkov o týchto historických súvislostiach

a sú známe aj v Maďarsku, kde o tom takisto médiá informovali, dokonca médium 888.hu uverejnilo o udalosti odhalenia pamätníka článok z názvom: „*Geniálna partizánska (gerilová) akcia: synovia felvidéku vztýčili maďarskú vlajku v Dunajskej Strede*“, aj s fotografiou, ktorá jasne uvádza spätosť s históriou, viď obr. vľavo.

Zdroj:

<https://888.hu/ketharmad/zsenialis-gerillaakcio-felvideki-hazafiak-felhuztak-a-magyar-lobogot-dunaszerdahelyen-kep-4283479/>

V žiadnom z týchto maďarských článkov sa nepíše, že dané historické súvislosti objavili dvaja slovenskí oznamovatelia. Tvrdenie obžalovaných aj obhajcu o nevedomosti historických súvislostí je vrcholne trápne a je zavádzaním súdu. Maďarské intelektuálne kruhy o historických súvislostiach vedeli dávno pre nami, nešlo tu o „nový objav“ či „zistenie“ zo strany oznamovateľov.

Oznamovatelia vraj neznášajú maďarské farby

V horeuvedenom článku média ma7.sk obhajca Dr. Ferenc Mazács ďalej tvrdí, že *„dvom miestnym občanom slovenskej národnosti však pri odhalení pamätníka vadila vyvesená maďarská trikolóra, pričom nerozlišovali, či ide o štátnu vlajku Maďarska alebo o maďarskú národnú trikolóru, pravdepodobne im maďarské farby jednoducho liezli na nervy, ...“* (doslovne „boli pre nich ako červené súkno pre býka), *„bez ohľadu na to, že národná trikolóra vyvesená na pamätníku spolupatričnosti sa ani svojím tvarom, ani rozmermi nepodobala štátnej vlajke Maďarska.“*

To je ďalšie klamstvo obhajcu a pokus obhájiť neobhájiteľné útokom na protistranu „ad hominem“: konkrétne vykresliť protistranu ako „hungarofóbnu“. Podobnú otázku mi obhajca položil aj na súde, na čo som jasne reagoval, že nemám nič proti maďarským štátnym farbám ako takým, ide tu o spôsob použitia vlajky, ktorý považujem za protizákonný a o celkové posolstvo pamätníka, ktoré je neprijateľné.

Pamätník vraj nikomu nevadí, iba dvom oznamovateľom

Podľa tvrdenia obhajcu: *„...mestské zastupiteľstvo jednomyselne schválilo podporu výstavby pamätníka a primátor podpísal príslušné uznesenie mestského zastupiteľstva. Nikto teda nemal žiadne negatívne pocity ani pochybnosti ohľadom vytvorenia pamätníka, ba naopak, všetci sa výslovne tešili, že v Dunajskej Strednej bude pamätník, ktorý bude hlásať myšlienku spolupatričnosti...“*

Pravda je taká, že v zápisnici č 10. zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda 25. februára 2020 o schvaľovaní prenájmu pozemku pre občianske združenie, ktoré neskôr postavilo pamätník, niet žiadnej zmienky o údajnej spolupatričnosti. Píše sa tam o *„uzatvorení Zmluvy o výpožičke pozemku ...predmetom ktorej je bezplatné užívanie pozemku ... za účelom umiestnenia drobnej stavby - **pomníka** vyššie uvedeným občianskym združením **na verejnoprospešné účely**, ako prípad hodný osobitného zreteľa v súlade s § 9a ods. 9, písm. c) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov...“* Zmluvou o výpožičke sa prenecháva majetok vo vlastníctve mesta na dobu určitú 99 rokov.“

Je otázne, či prítomní mestskí poslanci vedeli čo schvaľujú a či hlasovali dobrovoľne, alebo pod tlakom stránickej či nacionálnej disciplíny.

Obhajca ďalej uvádza, že: *„V Dunajskej Strednej sa budova polície nachádza približne 150 metrov od pamätníka, denne pred ňou prechádzajú policajti a tisíce obyvateľov mesta. Od roku 2020 pamätník u nikoho nevyvolal žiadne protiprávne myšlienky. Okrem prevažujúceho maďarského obyvateľstva mesta ani zo strany iných národnostných a etnických komunit“*

žijúcich tu – vrátane obyvateľstva so slovenským materinským jazykom – okrem dvoch oznamovateľov nikto nevzniesol námietky proti pamätníku.“

Na rozdiel od obhajcu sme zaregistrovali nie len od Slovákov, ale aj od spoluobčanov maďarskej národnosti množstvo sťažností na pamätník a na činnosť primátora a aktivistov v tejto veci. Treba podotknúť aj to, že miera protizákonnosti konania predsa nezávisí od toho, či naň poukazuje 10 alebo sto ľudí: príslušné orgány majú okamžite zjednať nápravu...

Snahy o ovplyvňovanie súdneho konania z Maďarska

Na pojednávanie prišiel aj veľvyslanec Maďarska Csaba Balogh, ktorý súdne konanie nechcel komentovať a pre maďarskú verziu denníka N povedal, že ministerstvo zahraničných vecí Maďarska sa o prípad zaujíma.

Podobne sa pracovník veľvyslanectva Maďarska sa zúčastnil aj mestského podujatia v Dunajskej Strede v deň štátneho sviatku v Maďarsku 15. marca 2026 - vypuknutie „revolúcie a boja za slobodu“ v rokoch 1848-1849. Na verejnom podujatí konanom v centre mesta vystúpil aj primátor Zoltán Hájos a vo svojom prejave znevážil prebiehajúce súdny proces a štátne orgány činné v trestnom konaní označil za „komplicov“ Združenia slovenskej inteligencie.

Zároveň sa verejne zastal obžalovaných, ktorí na území mesta Dunajská Streda postavili pamätník a povedal: „...Tým, že znovu postavili podstavec štátnej vlajky, neporušili zákon, nanajvýš prekročili prah citlivosti členov Združenia slovenskej inteligencie, ktorí podali trestné oznámenie“.

Informácie o podujatí priniesol mestský portál v článku s názvom: „Bud’me aj my odvážni, tak ako boli mladíci v marci roku 1848“, zdroj: <https://dunaszerdahelyi.sk/legyunk-mi-batrank-mint-marciusi-ifjak-voltak-1848-ban>.

Z prejavov rečníkov na podujatí vyplynulo, že pre nich sa revolúcia 1848 neskončila, ale pokračujú v politickom podnecovaní maďarskej – v ich ponímaní protislovenskej – revolúcie aj v súčasnosti na zvrchovanom území SR.

Obžalovaní v tento deň (15. marca 2026) napriek prebiehajúcemu súdnemu konaniu znova vztýčili maďarskú vlajku na horthyovskom pamätníku v Dunajskej Strede. Tým dali najavo, že nerešpektujú vážnosť a autoritu súdu – štátnej inštitúcie Slovenskej republiky.

Ďalšie informácie o tejto kauze prinesieme v pokračovaní článku.

Súdneho konanie sa v súčasnosti dostalo na Najvyšší súd Slovenskej republiky, keďže prokurátor Martin Nociar sa 21. mája 2026 odvolal voči rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý všetkých siedmich obžalovaných oslobodil.